

Posudek na bakalářskou práci

- školitelský posudek
 oponentský posudek

Jméno posuzovatele: Mgr.et Mgr. Iveta Fajnerová

Datum: 05.06.2013

Autor: Šárka Peléšková

Název práce: Fobie ze zvířat: strach nebo „disgust“?

- Práce je literární rešerší ve smyslu zveřejněných požadavků (pravidel).
 Práce obsahuje navíc i vlastní výsledky.

Cíle práce (předmět rešerše, pracovní hypotéza...)

Cílem práce bylo shrnutí poznatků o fobii ze zvířat z pohledu psychologie, psychiatrie a biologie. Autorka si dala za cíl popsat rozdíly ve vnímání strachu a znechucení, a také ohodnocení relevance těchto dvou emocí u „nejobávanějších zvířat“ z hlediska potencionálního rizika, které představují.

Struktura (členění) práce:

V úvodě autorka stručně nastínila problematiku a dotazy, které si v dané oblasti klade. Následující text rozčlenila do pěti kapitol (3-7). Jednotlivé kapitoly pak popisují klasifikaci fobií a příbuzných onemocnění, dvě emoce spojovány s fobií (strach a znechucení) a jejich charakteristické projevy (fyziologické procesy, neurální substrát, výraz tváře a chování). Autorka neopomněla ani dotazníkové metody používané pro hodnocení strachu a znechucení u lidí. Významnou část práce pak tvoří posouzení opodstatnění fobií u nejčastěji obávaných druhů zvířat. Krátká kapitolka je na konci práce věnovaná krátkému shrnutí poznatků o kulturních rozdílech. Na závěr autorka shrnula popsanou problematiku.

Jsou použité literární zdroje dostatečné a jsou v práci správně citovány?

Použil(a) autor(ka) v rešerši relevantní údaje z literárních zdrojů?

Autorka použila relevantní zdroje v počtu téměř 100 citací a převzaté zdroje označila symbolem *. Autorka cituje jak starší tak nejnovější práce, čímž dobře shrnuje dosavadní poznatky v dané oblasti. Citace jsou uváděny správně. Výjimkou jsou dvě citace na str. 10, kde věta v důsledku nesprávně umístěné závorky ztrácí kontinuitu: „Například (Philips et al. 1997) ukazovali....K podobným výsledkům dospěli také (Wright et al. 2004)...“.

Pokud práce obsahuje (nadstandardně) i vlastní výsledky, jsou tyto výsledky adekvátním způsobem získány, zhodnoceny a diskutovány?

Práce neobsahuje vlastní výsledky.

Formální úroveň práce (obrazová dokumentace, grafika, text, jazyková úroveň):

Formální úroveň práce je na dobré úrovni. Autorka zvolila přehledné členění textu. Netypické je však číslování abstraktu, díky čemu práce v obsahu začíná kapitolou 2. Jazyková úprava práce je výborná, text obsahuje jen málo drobných překlepů. Styl psaní je srozumitelný a dobře čitelný. Autorka v práci použila obrázek demonstující výrazy tváře specifické pro strach a znechucení. Pro ilustraci by bylo nicméně příjemné doplnit např. obrázek popisovaných oblastí mozku a popsaných svalových skupin u výrazů tváře.

Splnění cílů práce a celkové hodnocení:

Cíle práce stanovené v úvodě BP považuji za adekvátně splněné. Celkově hodnotím práci jak po formální i obsahové stránce jako výbornou. Autorka si dobře poradila s mezioborovou

problematikou a přiblížila ji přehledně z pohledu různých vědních oborů. Obor psychiatrie je zde diskutován poněkud méně, navazující práce by mohla více reflektovat vztah mezi klasifikací úzkostných poruch a evolučním významem emocí strachu a znechucení. Autorka se ve své bakalářské práci velmi dobře ujala především diskuze na téma adekvátnosti fobií u jednotlivých druhů zvířat s ohledem na jejich nebezpečnost a společnou koexistenci druhů.

Otázky a připomínky oponenta:

1. V názvu práce se nachází nepřeložený pojem „disgust“, který hned v úvodu práce autorka překládá jako odpor, hnus či znechucení. V práci se pak objevují všechny tři české pojmy, ale výrazně nejčastější je výraz „znechucení“. Přesto autorka nepoužila tento pojem v názvu práce. Vnímá významový rozdíl těchto tří slov?
2. Je možné odlišit výraz tváře pro strach a znechucení také u jiných primátů než u člověka? Jestli ano, u jakých podnětů se znechucení objevuje, případně jak se liší aktivita zapojených mozkových oblastí?
3. Plánuje autorka v budoucnu realizovat experiment, který na zpracovávané téma navazuje?

Další otázky, které by si autorka mohla položit:

4. Liší se neurální aktivita u běžného strachu a znechucení od fobií a jiných úzkostných poruch? Autorka v práci popsala úlohu několika hormonů, mimo jiného i neurotransmiteru (NT) serotoninu. Jakou roli hraje jiný inhibiční NT GABA v souvislosti s úzkostnými poruchami?

Návrh hodnocení školitele nebo oponenta (známka nebude součástí zveřejněných informací)

výborně velmi dobře dobře nevyhověl(a)

Podpis školitele/opponenta:

Instrukce pro vyplnění:

- Prosíme oponenty i školitele o co nejstručnější a nejvýstižnější komentáře k jednotlivým bodům (dodržujte rozsah), tučně vyznačené rubriky jsou povinnou součástí posudku.
- Posudek se odevzdává (zasílá) v elektronické podobě na e-mail: lucie.jurickova@seznam.cz (pro účely zveřejnění na internetu), a dále podepsaný v 1 výtisku (jako součást protokolu o obhajobě) na adresu: **katedra zoologie PŘFUK, Viničná 7, 128 44 Praha 2**